

Lena Gonäs

Ruth Woodfield:

What women want from work. Gender and occupational choice in the 21st century

Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2007

Den här boken har både en teoretisk och en empirisk ansats och ger läsaren god inblick i relevant forskning och dess resultat. I de första tre kapitlen ger författaren en översikt över den teoretiska diskussionen kring orsakerna till könsuppdelningen i arbetslivet. Man kan säga att bokens titel anger inriktningen på dessa diskussioner. Bidraget är genomgången av den litteratur som försöker att förklara varför könssegregeringen är så stark och dess klara argumentering för att göra kvalitativa analyser på detta område.

Vid redovisningen av litteraturen angående den horisontella och vertikala könssegregeringen fokuserar författaren den angloamerikanska forskningen och lämnar den skandinaviska därhän. För en skandinavisk publik är det naturligtvis ett tillkortakommande, speciellt eftersom många skandinaviska forskare publicerat sig i engelskspråkiga tidskrifter eller böcker. Men på det hela taget är det en bra översikt, där författaren behandlar både individuella och mer strukturella övergripande förklaringsmodeller. Mest intressant är den nära beskrivningen av individuella val sett från ett utvecklingsperspektiv, och de arbeten som behandlar ”*circumscription and compromise*”, det vill säga begränsningar i möjliga val och efterföljande kompromisser. Inte minst är detta viktigt i relation till hur pojkar och flickor successivt formulerar sina preferenser i förhållande till framtida yrkesroller. Ruth Woodfield tar också upp diskussionen från 1990-talets mitt bland kvinnliga forskare i framför allt Storbritannien om könssegregeringen i arbetslivet och i vilken utsträckning den var ett uttryck för individuella preferenser

hos kvinnor och ett nyttomaximerande från deras sida. Denna åsikt rönt kraftigt motstånd från bland andra forskare som pekade på strukturella faktorer på samhällsnivå som var minst lika avgörande. Här täcker författaren denna debatt väldigt väl. Efter att ha jämfört de båda argumentationslinjerna frågar sig Ruth

Lena Gonäs, professor i
arbetsvetenskap,
Karlstads universitet
Lena.gonas@kau.se

hos kvinnor och ett nyttomaximerande från deras sida. Denna åsikt rönt kraftigt motstånd från bland andra forskare som pekade på strukturella faktorer på samhällsnivå som var minst lika avgörande. Här täcker författaren denna debatt väldigt väl. Efter att ha jämfört de båda argumentationslinjerna frågar sig Ruth

Woodfield: *Why would so many women pursue a degree in order to work at the bottom-quartile for the rest of their working life?* Frågan ställs i förhållande till de könsvisa skillnaderna i resultaten av högre utbildning, speciellt i förhållande till teknisk utbildning och IT. Här pekar författaren på arbetsgivarnas roll när det gäller att befästa könsstereotypa mönster.

I den andra delen av boken tar författaren upp behovet av att göra kvalitativa analyser där kvinnors röster kommer fram om deras egna val och intressen. Här är idén att visa hur kvinnor argumenterar för sina utbildnings- och yrkesval. Detta sker genom en redogörelse för en omfattande empirisk studie av två olika yrkesgrupper. Den ena handlar om kvinnors attityder gentemot ett mansdominerat yrke – brandmannens – och den andra gentemot ett kvinnoyrke – nämligen lärarens. Projektet omfattade tre grupper: 1) flickor eller unga kvinnor som fortfarande studerade på antingen gymnasium eller högskola/universitet, 2) kvinnliga brandmän eller kvinnor som tänkte bli brandmän, samt 3) lärare eller kvinnor som planerade att bli lärare. Totalt intervjuades 186 personer ur dessa grupper, antingen en och en eller i fokusgrupper. Resultaten presenteras i tre kapitel med en mängd citat och exempel. Dessa ger sammantaget en bra översikt över de olika skäl som kvinnorna angivit för att välja sina utbildningar och yrken. Det sätt på vilket materialet och resultaten är presenterade lämnar en del övrigt att önska. Här är de kvalitativa analyserna otydliga och saknar delvis analytisk skärpa. Det hade underlättat för läsaren om författaren gått ett steg vidare, samtidigt som det ger läsaren en inblick i det sätt på vilket kvinnorna rent konkret resonerat. En orsak till den bristande skärpan är naturligtvis att det är en i det närmaste övermäktig uppgift att försöka kondensera och analysera så många intervjuer.

Efter att nu har sagt detta så vill jag ändå säga att denna bok ger en intressant bild av olika kvinnors överväganden när det gäller att göra både traditionella och icke-traditionella utbildnings- och yrkesval.